

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Kanuna Yeni Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 10 . 1 . 1981 Sayı : 17216)

Kanun No.
2369

Kabul Tarihi :
7 . 1 . 1981

MADDE 1. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 28 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

Ancak, hâkimin duruşma sırasında reddedilmesi halinde bu ret konusunda bir karar verilebilmesi için duruşmanın tehiri veya taliki gerekse bile o celse duruşmaya devam olunur. Şu kadar ki 251 nci madde uyarınca tarafların iddia ve sözlerinin dinlenilmesine geçilemez ve ret konusunda bir karar verilmeden reddedilen hâkim tarafından veya onun huzuruyla bir sonraki celseye başlanamaz.

Ret isteğinin haklı olduğuna karar verildiği takdirde geciktirilmesi caiz olmadığından ötürü yapılmış işlemler ayrı olmak üzere duruşmanın ret dilekçesinin verilmesinden sonraki kısmı tekrarlanır.

MADDE 2. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa 29 ncu maddeden sonra aşağıdaki 29/a maddesi eklenmiştir.

Ret İsteminin Geri Çevrilmesi :

Madde 29/a — Mahkeme, son tahkikat safhasında ileri sürülen hâkimin reddi istemini aşağıdaki hallerde kabul etmeyerek geri çevirir :

1. Ret isteği zamanında yapılmamışsa;
2. Ret sebebi veya inandırıcı delil gösterilmemişse;
3. Ret isteminin duruşmayı uzatmak amacı ile yapıldığı açıkça anlaşılıyor ise.

Bu hallerde ret isteği, toplu mahkemelerde reddedilen hâkimin müzakereye katılmasıyla, tek hâkimli mahkemelerde de reddedilen hâkimin kendisi tarafından geri çevrilir.

Bu kararlar aleyhine ancak hükiimle birlikte kanun yoluna başvurulabilir.

MADDE 3. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 45 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tutuklu veya acele işlerde mahkeme ve sorgu hakimleri davetiye tebliğ ettirmeksizin tanıklar için ihzar müzekkeresi verebilirler. Şu kadar ki, müzekkerede bu yoldan getirilmenin sebepleri gösterilir ve bunlar hakkında mahkeme ve sorgu hâkimlerince davetiye ile gelen tanıklar hakkındaki işlemler uygulanır.

MADDE 4. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 128 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Üç veya daha ziyade kişinin bir suçun icrasına iştiraki suretiyle toplu olarak işlenen suçlarda; sanık sayısının çokluğu veya sanıkların yahut delillerin durumu veya suçun netliği sebebiyle, birinci fıkraya hükmünün uygulanmaması halinde sanık, soruşturmanın bitiminde ve her halde 15 gün içinde sulh hâkimi önüne çıkarılır; ancak zabıta, Cumhuriyet savcısının veya tehirinde zarar umulan hallerde sulh veya sorgu hâkiminin yazılı emri bulunmadıkça sanığı kırksekiz saatten fazla tutamaz.

MADDE 5. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 154 ncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bütün zabıta makam ve memurları Cumhuriyet savcılığının adliyeye ilişkin işlerde emirlerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Bu emirler, önemli ve acele hususlarda genel zabıta makam ve memurlarına sözlü ve bunların dışındaki durumlarda zabıta amirlerine yazılı olarak verilir. Sözlü emir verildiği durumlarda Cumhuriyet savcısı müstaceliyetten ve vermiş olduğu emirden zabıta amirini de haberdar eder. Hazırlık soruşturması sırasındaki tutuklu ve acele işlerde olayın sanık ve tanıkları, Cumhuriyet savcılığının yazılı istekte bulunması üzerine belirtilen gün, saat ve yerde zabıta kuvvetlerince hazır bulundurulurlar.

MADDE 6. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 223 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Yargılandığı suçtan ötürü yüzüne karşı verilmiş bir tutuklama kararından sonra firar eden sanığın duruşmada sorguya çekilmiş ve artık duruşmada hazır bulunmasına mahkemece lüzum görülmemiş olması halinde dava gıyabında görülerek bitirilebilir.

MADDE 7. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 226 ncı maddesine 2248 sayılı Kanunla eklenen fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Hastahk veya disiplin önlemi ya da zorunlu diğer sebeplerle yargılamamın yapıldığı yargı çevresi dışındaki bir hastane veya tutukevine nakledilmiş olan tutuklunun sorgusu yapılmış olması şartıyla hazır bulundurulmasına gerek görülmeyen oturumlar için celbedilmemesine mahkemece karar verilebilir.

MADDE 8. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 258 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Duruşmaya, sanığın firarı sebebiyle yokluğunda devam edilmekte ise iddianamede veya son tahkikatın açılmasına dair olan kararda gösterilen suçun temas ettiği kanun maddelerinde belirtilen cezadan daha az bir ceza verilmesini gerektiren hallerde bu maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

MADDE 9. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 379 ncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

378 nci madde uyarınca duruşma salonundan çıkarılan veya bu maddenin birinci fıkrasına göre tutuklanan kimse sanık veya müdahil ise, sonra gelen oturumda da duruşmayı önemli ölçüde aksatacak davranışlara devam edeceği anlaşılır ve hazır bulunması gerekli görülmezse yokluğunda duruşmaya devam olunmasına mahkemece karar verilebilir. Bu karar, esasa ilişkin iddia ve savunmanın yapılmasına engel olacak biçimde uygulanamaz.

MADDE 10. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 386 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sulh mahkemelerinin görevi içinde bulunan suçlara sulh hâkimi, duruşma yapmaksızın bir ceza kararnamesi ile karar verebilir.

Bu ceza kararnamesi ile ancak hafif veya ağır para cezasına veya nihayet üç aya kadar hafif hapis veya bir meslek ve sanatın icrasının tatiline veya müsadereye yahut bunlardan bir kaçına veya hepsine hükmedilebilir.

MADDE 11. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 390 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ceza kararnamesiyle hafif veya ağır para cezasına ya da muayyen bir meslek veya sanatın tatiline veya müsadereye yahut bunlardan birkaçına veya hepsine hükmedilmişse itiraz üzerine asliye mahkemesi başkan veya hâkimi 301, 302 ve 303 ncu madde hükümlerine göre itirazı inceler. Bu halde itiraz dilekçesinin verilmesi, aleyhine itiraz olunan ceza kararnamesinin icrasını durdurur.

MADDE 12. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

I - Gerekçeli 91 S. Sayılı basmayazı Milli Güvenlik Konseyinin 32 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Milli Güvenlik Konseyi Adalet Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/39